

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра історії музики

”ПОГОДЖУЮ”

Гарант освітньо-професійної програми,
декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент

Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

”ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

М. КУШНІР

25 червня 2021 року

”ПОГОДЖУЮ”

Декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент

Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Музикознавство
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки (ОК 3.13.1)
Загальний обсяг	12 кредитів ЄКТС (360 годин)
Форма підсумкового контролю	Заліки (1,3,5,7), екзамен (2,4,6,8)
Термін викладання	1-8 семестри
Факультет	Музикознавства, композиції, вокалу та диригування
Форма навчання	денна

Львів – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Спеціальний клас» Робоча програма навчальної дисципліни „Сольфеджіо” з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка «26» травня 2021 року (Протокол № 1)

Розробник:

Кияновська Любов Олександрівна – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри історії музики

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри *Історії музики* “_21_”
_____ червня _____ 2021 р., протокол № _8_

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підготовка високопрофесійних фахівців, які володіють навичками дослідницької, творчої та педагогічної діяльності у сфері музичного мистецтва.

Основна мета курсу – сформувати у студента чітке розуміння подальших професійних перспектив, долучити до всієї багатоманітності можливого застосування фахових знань і навичок, навчити опрацьовувати наукову літературу і використовувати її у самостійній дослідницькій діяльності, випробувати різні форми наукової та науково-методичної роботи, заохотити до самостійного мислення, до пізнання новітніх напрямків музичної науки, до експериментального підтвердження наукових гіпотез.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 2	Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4	Здатність до розв'язання проблем.
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 6	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 7	Здатність до критики та самокритики.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
ЗК 10	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 13	Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
ЗК 14	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 16	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у творчо-виконавській діяльності.
СК 3	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 4	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
СК 5	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
СК 8	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 9	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 10	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 11	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 12	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 13	Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
СК 14	Здатність здійснювати редакторську та лекторську діяльність в сфері музичного мистецтва.
СК 15	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
СК 16	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
СК 17	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН 3	Демонструвати різні методики удосконалення творчо-виконавської діяльності.
РН 4	Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
РН 5	Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
РН 6	Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.
РН 7	Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури,

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		
I		3	90	30		30		60
	1	1,5	45	15		15		30
	2	1,5	45	15		15		30
II		3	90	30		30		60
	3	1,5	45	15		15		30
	4	1,5	45	15		15		30
III		3	90	30		30		60
	5	1,5	45	15		15		30
	6	1,5	45	15		15		30
IV		3	90	30		30		60
		1,5	45	15		15		30
		1,5	45	15		15		30

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Перший рік навчання, 1 семестр	год.
Обговорення основних напрямків сучасного музикознавства: новітні тенденції розвитку музичної науки. Розділи систематичного музикознавства: музична психологія, музична соціологія, історія, естетика, теорія музики, можливості практичного використання результатів цих досліджень, розширення кола суспільних значень музикознавства. Суспільні функції музики, типологія слухацької аудиторії, роль музичного мистецтва у формуванні особистості, дія звукового феномену на емоційно-інтелектуальні механізми людини. Актуальні проблеми сучасного музичного життя. Важливість прикладного розширення сфер інтересів музикознавців. Музичне краєзнавство, опрацювання тематики регіональної музичної культури, пізнання традицій власного краю. Визначення кола тем, недостатньо опрацьованих в різних галузях музичної науки.	15
Змістовий модуль 2. Перший рік навчання, другий семестр	
Основні засади опрацювання музикознавчої літератури із обраної теми. Принципи складання реферативних оглядів з основної і дотичної літератури. Знайомство з основними українськими та зарубіжними досягненнями в сфері наукового зацікавлення. Порівняльний аналіз ступеня опрацювання та наукових підходів до теми. Робота з архівними	15

<p>матеріалами та пресою. Використання усних свідчень як наукового джерела (діалогу з композиторами, виконавцями, очевидцями подій та ін.), а також епістолярної, мемуарної літератури. Пошук необхідної інформації в Інтернеті. Знайомство з різними методологіями досліджень: <i>історико-компаративний метод, комплексний метод, метод аналізу структури художнього тексту</i> та ін.</p>	
<p>Змістовий модуль 3. Другий рік навчання, перший семестр Знайомство з деякими основними типами наукових текстів: порівняльний реферативний огляд літератури з теми, дайджест нової літератури з теми, рецензія на наукову працю, доповідь на науковій конференції, тези доповіді, стаття до наукового журналу, стаття до тематичної наукової збірки. Засвоєння нормативних принципів різних жанрів наукової літератури: вимоги до оформлення реферативного огляду, тез, статті, рецензії тощо.</p>	15
<p>Змістовий модуль 4. Другий рік навчання, другий семестр Цілі, напрямки і форми наукової дискусії з музичної та культурологічної тематики. Етика гуманітарної наукової дискусії. Відмінність писаного і мовленого наукового тексту. Дидактичні засади наукової доповіді. Особливості музикознавчої дискусії у порівнянні з іншими гуманітарними сферами. Врахування наступних соціокультурних передумов сучасного буття музики: критерії оцінки сучасної композиторської творчості; співвіднесення „елітарного” та „масового” музичного мистецтва; формування музичних запитів та потреб у різних соціальних верствах; процеси глобалізації в музичному житті та творчості; стильові тенденції сучасності тощо.</p>	15
<p>Змістовий модуль 5. Третій курс, перший семестр Проведення експериментальних досліджень у сфері музичної науки: соціологічного опитування, побудова вірогіднісних моделей музичних акцій відповідно до актуальних суспільних потреб і запитів, визначення динаміки певних музичних явищ у суспільстві на основі аналізу концертного, музично-театрального життя певного періоду в певному регіоні, узагальнення критичних матеріалів тощо. Принципи та форми усної репрезентації музичної тематики у засобах масової інформації (радіо, телебачення): анонс, рецензія, ювілейна передача, проблемна передача, культурно-просвітницька програма, передачі для слухачів різного віку та ін.</p>	15
<p>Змістовий модуль 6. Третій курс, другий семестр Визначення пріоритетного напрямку наукових досліджень. Окреслення перспективи власного професійного вибору з урахуванням індивідуальних фахово-дослідницьких нахилів та бажаних можливостей працевлаштування. Підготовка мотиваційних текстів та моделювання кількох версій бакалаврської теми. Підготовка текстів на одну тему у кількох музикознавчих жанрах: науковому, науково-популярному, критично-дискусійному, методичному, інформативному.</p>	15

Змістовий модуль 7. Четвертий курс, перший семестр Апробація власних наукових ідей, опрацьованих в текстах, в різних формах музикознавчої діяльності: студентських наукових конференціях, підготовці передач для ЗМІ, лекторській практиці, завданнях з музичної критики, заняттях (експериментах) в студії педпрактики тощо.	15
Змістовий модуль 8. Четвертий курс, другий семестр Визначення завдань музикознавства у світлі останніх пріоритетів духовного розвитку українського суспільства. Особливо важливою видається здатність апробувати застосування результатів музикознавчих досліджень, опитувань і експериментів, які безпосередньо впливають на структурування музичного життя в суспільстві, визначення його стратегії і тактики, гнучкої, відповідної до загального розвитку суспільства, зміни форм музичної освіти, як також – на індивідуальному рівні – на оптимальне для духовного і фізичного розвитку особи спілкування з музикою.	15
Всього	120

Самостійна робота

№ з/п	Тематика самостійної роботи	Кількість годин
	Перший семестр	
	Опрацювання літератури з різних сучасних напрямків музикознавчих досліджень. Формулювання власного погляду на основи музикознавчої науки	27
	Поточний контроль	1
	Підсумковий контроль	2
	Другий семестр	
	Підготовка реферативних оглядів нових наукових джерел музикознавчого профілю. Вибір напрямку індивідуального дослідження на основі існуючого компендіуму літератури і особистісних зацікавлень	27
	Поточний контроль	1
	Підсумковий контроль	2
	Третій семестр	
	Письмове висвітлення актуального питання з обраної проблематики у формі статті до наукового журналу; рецензія на наукову працю із кола нових досліджень.	27
	Поточний контроль	1
	Підсумковий контроль	2
	Четвертий семестр	
	Підготовка наукової доповіді з обраної тематики, виступ на звітній студентській конференції. Підготовка тексту однієї музичної передачі для ЗМІ, її реалізація.	27

	Поточний контроль	1
	Підсумковий контроль	2
	П'ятий семестр	
	Праця з фундаментальним компендіумом до самостійного наукового дослідження: пошук і опрацювання літератури, архівних, пресових та інших джерел з обраної теми.	27
	Поточний контроль	1
	Підсумковий контроль	2
	Шостий семестр	
	Опрацювання засад компаративного аналізу музичних артефактів – композиторської творчості, подій музичного життя, діяльності музично-освітніх та концертних інституцій тощо	27
	Поточний контроль	1
	Підсумковий контроль	2
	Сьомий семестр	
	Формулювання і аргументація обраного індивідуального напрямку музикознавчо-дослідницької роботи, узгодження його з перспективою подальшого професійного працевлаштування. Написання «пробних» текстів з визначеної пріоритетної тематики	27
	Поточний контроль	1
	Підсумковий контроль	2
	Восьмий семестр	
	Доповнення і розширення дослідницького контексту змісту бакалаврської роботи. Окреслення перспектив її практичного застосування.	27
	Поточний контроль	1
	Підсумковий контроль	2

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розподіл балів, які отримують студенти

№ з/п	Вид навчальної роботи	Стационар	
		Оціночні бали (за об'єм роботи)	Всього
1-8 семестр			<u>100</u>
<i>поточний контроль</i>			50
1	Відвідування індивідуальних занять		5
2	Обговорення основних тематичних напрямів	1 x 15	15

3	Обговорення літератури з предмету	1 x 15	15
4	Написання визначеного тексту	1 x 15	15
<i>підсумковий контроль</i>		Залік, іспит	50

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	
30-31	E	задовільно
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- теоретичний метод, у вивченні літератури з питань сучасного музикознавства;
- компаративний, при порівнянні інноваційних підходів до музикознавчого дослідження;
- ретроспективно-хронологічний (відтворення історично-культурних подій в межах окремого розділу у їх хронологічному порядку, що дозволяє прослідкувати генезу процесів та явищ культурного життя);
- історико-порівняльний (взаємозалежність суспільно-історичних процесів з музично-культурним розвитком);

- джерелознавчий (аналітичне використання архівного матеріалу, преси, спогадів, листів тощо).

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на державному іспиті.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Аспекти історичного музикознавства-V: Музика у співдружності мистецтв та філософсько-естетична думка: Збірник наукових статей /Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків: ХНУМ імені І. П. Котляревського, 2012. 312 с.

Самойленко О. Часові епістеми музики і темпоральні категорії історичного музикознавства // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2017. №3 (36). 99 – 109.

Сюта Б. Основи парамузикознавства. Київ, 2010. 150 с.

Чекан Ю. Інтонаційний образ світу. Київ: Логос, 2009. 227 с.

Маркова О. Герменевтичний зріз музичної культурної соціології // Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2019. № 1. 235 – 241.

Кияновська Л. Музична антропологія і її перспективи в сучасній гуманістичній науці // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2019. № 1. 231 – 235.

Current Research in Systematic Musicology. Series Editors: Bader, Rolf, Leman, Marc, Godoy, Rolf-Inge, 2018.

Dahlhaus C., Eggebrecht H. H. Co to jest muzyka, tłum. D. Lachowska, Warszawa_ 1992.

Berezovsky Jesse. The structure of musical harmony as an ordered phase of sound: A statistical mechanics approach to music theory *Science Advances* 17 May 2019: Vol. 5, no. 5, p. 84-90

Exploring avenues to interdisciplinary research: from cross- to multi- to interdisciplinarity / Ed. by M. Karanika-Murray, R. Wiesemes. Nottingham: Nottingham University Press, 2009. 200 p.

New Historicism and Renaissance Drama, ed. Richard Wilson and Richard Dutton. London, 1992. 264 p. 84. Palmer C. L. Work at the boundaries of science: information and the interdisciplinary research process. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, 2010 85. Storey J. From Popular Culture to Everyday Life. N.Y., 2014. 160 p. 86.

Transdisciplinarity: theory and practice / Ed. by B. Nicolescu. New York: Hampton

Press, 2008.

Co to jest filozofia kultury. red. Z. Rosinska, J. Michalik, Warszawa: 2006

Nowe obszary i drogi rozwoju edukacji muzycznej w Polsce Pod redakcją Andrzeja Białkowskiego Warszawa Instytut Muzyki i Tanca 2012

Інформаційні ресурси

1. Musical Information REview // <http://mi-re.do.am/index/0-2>.
2. Автореферати кандидатських і докторських дисертацій з напрямку // <http://www.orgsun.com/avtoreferati-dissertatsii-mistetstvo/1/a318.php>
3. Нові публікації за темою // <http://novaknyha.com.ua/downloads/pdf/180.pdf>